

دانشکده مذاهب اسلامی
پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مذاهب کلامی

Full-screen Snip

شیوه‌های تبلیغ و هابیت در جهان اسلام ، با تاکید بر عربستان

استاد راهنما:

جناب آقای حجت الاسلام و المسلمین دکتر حمید ملک مکان

استاد مشاور:

جناب آقای حجت الاسلام و المسلمین محمد هادی فلاح زاده

دانشجو: مریم شیرین جانی

تابستان ۱۳۹۰

چکیده

موضوع این پژوهش «شیوه‌های تبلیغی وهابیت در جهان اسلام با تأکید بر عربستان» است. هدف، چگونگی به کارگیری ابزارها و شیوه‌های تبلیغی در دوران گذشته و معاصر جهت تبلیغ آیین وهابیت است. در این پژوهش پس از ارائه نمای کلی از خاستگاه تحقیق (عربستان) در ابعاد جغرافیایی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی به بررسی وضعیت زادگاه بنیان‌گذار وهابیت (نجد) و آل سعود پرداخته شده است. در ادامه با توجه به گسترش این آیین در کشورهای مختلف، علل توسعه و رشد این تفکر و ریشه‌های عقاید محمد بن عبدالوهاب مورد بررسی قرار گرفته و به اجمال به نوع تفکر و برداشت‌های این فرقه از اسلام و اعتقادات آن‌ها اشاره شده است. همچنین نظر به این‌که موضوع این پژوهش روش تبلیغ وهابیت می‌باشد، محقق به «بازخوانی و تبیین جایگاه تبلیغ از دیدگاه اسلام و وهابیت» پرداخته است. در بخش بعدی به تبیین شیوه‌ها و روش‌های آن با دو نگاه «ستی» و «مدرن» تقسیم گردیده است. منابع مورد استفاده به‌طور عمده کتاب‌های تاریخی درباره نجد و تاریخ وهابیت که به پیدایش، تفکر و شیوه‌های تبلیغی وهابیت پرداخته، مورد استفاده قرار گرفته است. روش جمع‌آوری مطالب به صورت کتابخانه‌ای و میدانی است. این تحقیق بعد از کلیات بحث، از سه فصل تشکیل شده است: **فصل نخست:** به خاستگاه وهابیت و آل سعود و آل شیخ و به تبیین وضعیت مرکز پیدایش وهابیت و عقاید و سیر تطور حاکمیت دینی و سیاسی آل شیخ و آل سعود در پیشرفت وهابیت در عربستان پرداخته شده است. **فصل دوم:** تبلیغ و وهابیت، چهار بخش است؛ بخش اول معنا، اقسام و شیوه‌های تبلیغ وهابیت به دو روش سنتی و مدرن مورد تحقیق قرار گرفته است. بخش دوم؛ شامل عرصه‌های علمی و فرهنگی تبلیغ وهابیت می‌باشد.

در بخش سوم و چهارم؛ عرصه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بیان گردیده است. بخش پنجم؛ عملکرد وهابیت در محیط خارج از عربستان پرداخته شده است. فصل سوم؛ نتیجه‌گیری و پیشنهادات آمده است.

کلید واژه‌ها: عربستان، وهابیت، سلفیه، محمد بن عبدالوهاب، آل سعود، روش تبلیغ،

فهرست مطالب

۱	کلیات طرح نامه‌ی تحقیق و تعریف مفاهیم و اصطلاحات کلیدی تحقیق.....
۱۴	بخش اول: مرکز پیدایش وهابیت.....
۱۵	گفتار اول: وضعیت جغرافیایی.....
۱۹	گفتار دوم: وضعیت اجتماعی - فرهنگی عربستان.....
۲۱	ساختار اجتماعی - فرهنگی.....
۲۳	گفتار سوم: وضعیت اقتصادی عربستان.....
۲۴	گفتار چهارم: وضعیت تاریخی - سیاسی عربستان.....
۲۹	بخش دوم: حکومت آل سعود.....
۳۰	گفتار اول: دوران شکوفایی آل سعود.....
۳۵	گفتار دوم: دوران رکود آل سعود.....
۳۶	گفتار سوم: دوران افتدار مجدد آل سعود.....
۴۶	بخش سوم: شناخت آل شیخ و ریشه‌های عقاید وهابیت.....
۵۶	گفتار دوم: ریشه یابی عقاید محمد بن عبدالوهاب.....
۶۵	گفتار سوم: مبانی فکر وهابیت.....
۷۲	گفتار چهارم: شباهت وهابیت با خوارج:.....
۷۳	گفتار پنجم: وهابیت عصر حاضر و وهابیت نخستین.....
۷۷	فصل دوم: تبلیغ و وهابیت.....
۷۸	بخش اول: تبلیغ و شیوه‌های تبلیغی.....
۷۸	گفتار اول: تبلیغ و جایگاه آن.....
۸۳	گفتار دوم: تبلیغ وهابیت.....
۸۷	گفتار سوم: شیوه‌های سنتی تبلیغ وهابیت.....
۸۷	۱. اعزام مبلغ:.....
۸۸	۲. ارتباط با افراد تأثیرگذار جامعه (امیران و سران قبایل):.....
۸۹	۳. نامه‌های محمد بن عبد الوهاب.....

۹۱	۴. حکم به کفر مخالفان خود
۹۳ شش	۵. خشونت با بهره گیر
۹۸	۶. نگارش کتاب در تئ
۱۰۰	۷. مبارزه و مقابله با ک
۱۰۴	۸. خطابه و سخنرانی
۱۰۵	۹. سوءاستفاده از جهل و نادانی مردم
۱۰۶	۱۰. مناظره
۱۱۰	۱۱. مسجد
۱۱۱	گفتار چهارم: شیوه‌های مدرن تبلیغ وهابیت
۱۱۹	بخش دوم: عرصه های علمی - فرهنگی
۱۱۹	گفتار اول: مراکز علمی - دینی - تحقیقاتی
۱۲۶	گفتار دوم: رسانه های ارتباط جمعی
۱۳۷	گفتار سوم: دیگر فعالیت های فرهنگی - علمی
۱۵۲	بخش دوم: عرصه اجتماعی - اقتصادی
۱۵۲	گفتار اول: سازمان های وابسته
۱۶۲	گفتار دوم: دیگر فعالیت های اجتماعی - اقتصادی وهابیت
۱۶۸	بخش چهارم: عرصه سیاسی
۱۶۹	۱. عوام فریبی یا تبلیغات مسموم علیه سایر مذاهب به ویژه مکتب اهل بیت
۱۷۲	۲. تشدید تفرقه میان شیعه و سنی
۱۷۶	۳. منع فعالیت های مذهبی خارج از آئین وهابیت بخصوص شیعه
۱۷۶	۴. بهره‌گیری از عضویت در سازمان‌ها و اتحادیه‌های سیاسی
۱۷۸	۵. ایجاد یا حمایت از احزاب سیاسی
۱۸۲	بخش پنجم: وهابیت در کشورهای اسلامی
۱۹۸	نتیجه
۲۰۶	راهکارها و پیشنهادات:
۲۱۴	فهرست منابع
۲۱۴	مقاله و نشریه‌ها
۲۲۸	سایت ها

۲۲۹.....	کنگره.....
۲۲۹.....	پیوست ها:.....
۲۳۰.....	در بین عموم مردم بیان نموده
۲۳۳.....	پیوست ۱: برخی ا
۲۴۲.....	پیوست ۲: برخی ا
	پیوست ۳: مناظره